

BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
EREĞLİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

İLKÖĞRETİM BÖLÜMÜ
FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLİĞİ ABD

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI
KILAVUZU

Bu ders öğretmen adayının bizzat öğretmenlik formasyonunu edinebilmesi için düzenlenmiştir.

• Öğretmenlik Uygulaması dersi 2 saati teorik, 6 saati pratik olmak üzere haftada 8 saatlik (5 kredilik) bir derstir.

• **Öğretmen adayı 6 saat uygulama okuluna gitmelidir.**

UYGULAMA DERSLERİNİN AMACI,

• Öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını,

• Öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gerçek bir eğitim - öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliliği kazanmalarını sağlamaktır.

• Bu amaçlara ulaşılabilmesi için Eğitim Fakültesi ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlar arasında sıkı bir işbirliğine ihtiyaç vardır.

• Verimli bir işbirliği ortamı ile eğitim – öğretimin planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerinin belirli ilkeler çerçevesinde yürütülmesi ve üst düzeyde bir standardın oluşturulması sağlanacaktır.

• Öte yandan bu işbirliği teorik çalışmaların yapıldığı fakülte ile pratik hizmetlerin yürütüldüğü okul arasında bilgi ve tecrübe alışverişini temin edecektir. Böylece iki kurum birbirini etkileyerek teorik – pratik uyumunu mümkün kılacaktır

UYGULAMA ÇALIŞMALARI ÖĞRETMEN ADAYLARINA,

• okul örgütü ve yönetimi ile okullardaki günlük yaşamı tanıma,

• eğitim ortamlarını inceleme,

• ders dışı etkinliklere katılma,

• deneyimli öğretmenleri görev basında gözleme,

• öğrencilerle bireysel ve küçük gruplar halinde çalışma ve kısa süreli öğretmenlik deneyimleri kazanma olanağını veren,

• onların öğretmenlik mesleğini doğru algılayıp benimsemelerini sağlayan fakülte öğretim programında yer alan derslerdir.

Özetle, uygulama dersleri:

• okul hayatı ile ilgili gözlemler yapmak,

• gözlemler üzerinde düşünmek ve

- öğretmenlik becerilerinde deneyim kazanmak amacına yöneliktir.

Uygulama çalışmaları sırasında belirlenen sayıda etkinlik yapılacak olup bu etkinlikler ile ilgili raporların yer aldığı dosyalar belirlenen gün ve saatte uygulama öğretim elemanına teslim edilecektir. Dönem sonunda bu ödevler öğrencinin ders notunun belirlenmesinde kullanılacaktır. Bu notlardan ara sınav notu uygulama öğretim elemanı, yarı yıl sonu notu ise uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanı tarafından verilecektir (%50).

Öğretmenlik Uygulaması Dersi Tamamladığında Aday Hangi Özellikleri Kazanması Hedeflenmektedir?

-Derslerin öğretim programları,

- çalışma şekilleri,
- ders kitapları,
- öğrenci dosyaları,
- not defterleri,
- ölçme ve değerlendirmeler de dâhil olmak üzere,
- eğitimin çalışma alanlarına giren yolları ile ilgili hedeflerini anlamış olma,

- Bir sınıftaki öğrencileri organize etme,

- kontrol altına alma,
- onlarla iletişim kurma ve onları aktif bir biçimde öğretme-öğrenme sürecine katmada deneyim kazanmış olma,

- Öğrencilere bilgi verme,

- beceri kazandırma ve onları öğrenmeye güdüleme amaçlarıyla yararlanabileceği teknikler geliştirmiş ve bunlardan etkili biçimde yararlanma gücü kazanmış olma,

- Okul toplumu ile bütünleşmiş ve öğretmenler ekibinin bir üyesi olarak çalışmış olma,

- Öğretmenlikteki yeterliğini değerlendirmiş;

- güçlü yönlerini geliştirmiş, zayıf yönlerini düzeltmiş olma,

- Kuramsal bilgi birikiminden uygulamada yararlanabilecek hale gelmiş olma.

- En önemlisi de alan bilgisinin nasıl aktarıldığı konusunda bilgi sahibi olma

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR

Bu derslerde devam devamsızlığı kim takip eder?

- Okullardaki devamsızlığı okul idaresi veya uygulama öğretmeni takip eder, buna dair yoklama çizelgesindeki ilgili yerler doldurulur, imzalanır.
- Derse devam etmeyen öğrencilere hoşgörülü davranılmamalıdır.
- Bazen hayali notlar verilebilmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması derslerinde devam-devamsızlık oranı nedir?

- Öğrenciler derslerin %80'ine devam etmek zorundadır. Hesaplama Akademik Takvim esas alınır.
- Devam şartını yerine getirmeyen öğrenci dersten kalır.

Uygulama öğretmeni öğretmen adayına not verecek midir?

- Uygulama öğretmeni öğretmen adaylarına dönem sonu öğretim üyesi ile ortak değerlendirilecek olan bir not verir, bu notlar okul idaresi marifetiyle Fakülte veya ilgili Enstitüye iletilir.

Not verilirken dikkat edilecek hususlar nelerdir?

- Öğretmen adayının derslere devamı
- Öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine uygun tutum ve davranışları
- Öğretmen adayının fakültedeki ve uygulama okulundaki görevliler ve öğrencilerle olan münasebetleri
- Öğretmen adayının hazırladığı dosya raporlarının değerlendirilmesi

Not: Raporların “ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI-I ÖZ-DEĞERLENDİRME RAPOR FORMU”na yazılması gerekmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması-I Dönem Planı

Hafta	Etkinlik Adı	Hazırlanma Şekli
1	Öğretmen ve öğrencilerle tanışma, okul ve öğrenci profilini gözleme ve raporlaştırma.	3'şer kişilik grup
2	İlgili branş öğretmeni ile beraber fen sınıfı oluşturma ile ilgili tablo, grafik ve üç boyutlu materyallerin tasarlanması, hazırlanması ve yapılan çalışmaların öz değerlendirme formunda özetlenerek tanıtılması (Fotoğraflarını koyunuz).	Tüm grup
3	İlgili branş öğretmeni ile birlikte "Bilim Şenliği"ne ilişkin kapsamlı bir program ve etkinlikler tasarlama (deneyler, slayt- film gösterisi, pano hazırlama vb.), öz-değerlendirme formunda fotoğraflar yardımıyla rapor etme.(Bilim şenliği ile ilgili çalışmalar bu haftadan başlamak üzere her hafta öğretmen ve fakülte öğretim üyesinden dönüt alınarak hazırlanacak ve 10. hafta ise şenlik gerçekleştirilecektir.)	3'er kişilik grup
4	Sınıf seviyesine ve konulara uygun performans ödevi ve proje tasarlama. Hazırlanan çalışmayı rubrik ile değerlendirme ve sonuçları raporlaştırma.	Tüm grup
5	Dönem boyunca yapılan toplantılar hakkında bilgi sahibi olma, imkan varsa toplantılara katılma yoksa bu toplantılarla ilgili evrak ve tutanakları inceleme, gözlemleri ve süreç işleyişini örnek formlar hazırlayarak öz-değerlendirme formunda rapor etme (Veli toplantısı, zümre toplantısı,şube kurulu, öğretmenler kurulu...)	3'er kişilik grup
6	e-okul uygulamasının işlevi ve kullanımı hakkında bilgi edinme, ilgili branş öğretmenin rehberliğinde veri girişini izleme ve sürece katkıda bulunarak edinilen önemli bilgileri rapor etme.	3'er kişilik grup
7	Okul rehberlik çalışmalarını inceleme ve edinilen bilgileri öz değerlendirme formuna rapor etme.	3'er kişilik grup
8	Okul aile birliği çalışmaları ve gerekli prosedürleri inceleme ve edinilen bilgileri öz değerlendirme formuna rapor etme.	3'er kişilik grup
9	Farklı soru türlerini kapsayan karma bir sınav hazırlama, uygulanma ve öz-değerlendirme formunda analiz etme.	3'er kişilik grup
10	İlgili branş öğretmeni/öğretmenleri ile birlikte "Bilim Şenliği" düzenleme, gözlemler yaparak ve dönütler alarak sonuçları raporlaştırma	Tüm grup
11	İlgili branş öğretmeni ile eğitim öğretim sürecinde karşılaşılan sorunları, bu sorunların nasıl aşılabildiğini ya da ne tür sorunlar çıkabileceğine ilişkin öngörüler ile alınan önlemleri konuşarak bilgi alınız ve öz değerlendirme formuna rapor ediniz	Tüm grup

Not:

1. Her öğretmen adayı **12 ders saati (2 tam gün)** ders anlatacak, sunum, etkinlik, materyal ve planlarını dosyasına ekleyecektir. Sunum sırası listedeki sıralanışınıza göre yapılacaktır. Sınıf öğretmeniniz ile iletişime geçerek konularınızı belirleyiniz.

2. Üçer kişilik gruplar, dönem başında belirlenerek sorumlu öğretim elemanına liste halinde verilecektir. Öğretmen adayı sayısı 3'ün katları ise gruplar kesinlikle 3 kişilik, katları halinde değilse yalnızca bir grup 2 veya 4 kişilik olacaktır.

UYGULAMA DOSYASINDA BULUNMASI GEREKEN BELGELER

Öğretmenlik uygulaması-I dersinin bitiminde öğretmen adayı, klasör halinde bir dosya hazırlayarak fakülte'deki sorumlu öğretim elemanına teslim eder. Bu dosyada şu belgeler bulunmalıdır:

- 1- Kapak (Fotoğraflı)
- 2- Dönem süresince uygulama okulunda yapılan etkinlikler ve etkinliklere ait öz-değerlendirme raporlarının portfolyo şeklinde kronolojik olarak sıralanması,
- 3- Haftalık devam çizelgesinin uygulama öğretmenine imzalatılarak ilgili etkinliğin öncesinde dosyalanması,
- 4- Dönem boyunca yapılan etkinliklere ilişkin hazırlanan belgelerin değerlendirme formunun arkasına ilave edilmesi,
- 5- Hazırlanan uygulama dosyasındaki haftalık etkinlik, öz-değerlendirme ve devamsızlık çizelgelerinin 60 sayfalık şeffaf dosya klasörüne arkalı-önlü olarak sayfa sayfa yerleştirilmesi,
- 6- Dönem sonunda staj çalışmasının genel bir değerlendirilmesinin (elde edilen deneyimler, karşılaşılan problemler, uygulamanın daha etkili olması için öneriler vb.) bireysel olarak yapılması ve öz-değerlendirme formuna en az iki sayfa halinde yazılması,
- 7- Öz-değerlendirme formlarının yazımında **mavi** kalem ile el yazısı kullanılacak, bilgisayar ortamından alınan çıktılar kabul edilmeyecektir.
- 8- Öğretmenlerin devam çizelgelerine imzalarını **mavi** kalem ile atmaları sağlanmalıdır.

ETKİNLİKLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Sevgili öğretmen adayları ders sunumlarınız kapsamında hazırlayacağınız çalışma kâğıtlarının hazırlanışında aşağıdaki hususları göz önünde bulundurunuz.

Yazılar

- Çalışma yaprağını kullanacak olan öğrencilerin düzeylerine uygun sözcük ve cümlelerden yararlanınız.
- Cümlelerinizi kısa tutunuz.
- Öğrencilerin öğrenmelerini istediğiniz *yeni sözcüklerin* altını çiziniz.

Yönergeler

- Yönergeleri, kullanılış sırasına göre veriniz.
- Bir defada, sadece bir yönerge veriniz.
- *Soruların veya yapılacak işlemlerin* kolayca görülebilmesini sağlayınız. Sorularla ilgili cevapların çalışma yapraklarının üzerine mi, yoksa defterlere mi yazılacağını açıkça belirtiniz.
- Önemli noktaların altını çizerek göze çarpmasını sağlayınız.

Çizelge, grafik ve diğer gösterimler

- Gösterimlerin basit olmasını sağlayınız.
- Gösterime bir başlık yazınız ve kısımlarını açık bir biçimde adlandırınız.
- Olanak varsa renkten yararlanınız.

Sayfa düzeni

- Okumayı kolaylaştıracak şekilde başlıklar kullanınız.
- Birden fazla başlık varsa veya birden çok sayfa kullanılmışsa bunları numaralayınız.
- Çalışma yaprağını hazırlamaya başlamadan önce bir sayfa düzeni tasarlayınız.
- Yapraktaki bölümlerin açık bir şekilde görülmesini sağlayınız.
- Olanak varsa bir kelime işlem (elektronik dizgi) aracından yararlanınız.
- Vurgulama ve etkiyi artırma amacıyla değişik yazı karakterlerinden yararlanınız.
- Çalışma yaprağına *çekici bir görünüm* kazandırınız; onu, *okunmak istenecek* bir hale getiriniz.

Ön deneme

- Çalışma yaprağına son şeklini vermeden önce onu, bir veya iki öğrenci üzerinde deneyiniz. Yaprakta anlaşılmayan yerler varsa onlar size bu yerleri göstereceklerdir.

Etkinlik 2: İlgili branş öğretmeni ile beraber fen sınıfı oluşturma ile ilgili tablo, grafik ve üç boyutlu materyallerin tasarlanması, hazırlanması ve yapılan çalışmaların öz değerlendirme formunda özetlenerek tanıtılması (Fotoğraflarını koyunuz).

Bu etkinliğin amacı, öğretmen adaylarının fen sınıfı oluşturma ile ilgili tablo, grafik ve üç boyutlu materyallerin hazırlanması hakkında bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamaktır. Bunun için öğretmen adayları, branş öğretmenin görüş ve önerileri doğrultusunda yaratıcı fikirlerini ortaya koymalı ve ürünleri hazırlamalıdır. Orijinal ve şık çalışmalar ile farklılığınızı hissettiriniz!

Etkinlik 3: İlgili branş öğretmeni ile birlikte “Bilim Şenliği”ne ilişkin kapsamlı bir program ve etkinlikler tasarlama (deneyler, slayt- film gösterisi, pano hazırlama vb.), öz-değerlendirme formunda fotoğraflar yardımıyla rapor etme).

Bu etkinliğin amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının bilim şenliklerinde ilgili okul ve sınıflarda yapılan etkinlikler hakkında bilgi ve beceri kazanmalarını sağlamak ve benzer bir etkinliği tasarlayarak sunmaktır. Bilim şenliği ile ilgili çalışmalar bu haftadan başlamak üzere her hafta öğretmen ve fakülte öğretim üyesinden dönütler alınarak hazırlanmalı ve takriben 10. hafta da şenlik gerçekleştirilmelidir.

Bu tür bir etkinlik geliştirirken aşağıdaki noktaların göz önünde bulundurulması gerekmektedir:

1. Bilim şenliğinde yer alan konuları tam olarak yansıtan bilgi ve belgeler elde etmek,
2. Bu bilgi ve belgeleri öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde deney, hareketli slayt ya da film, tablo...halinde tasarlamak ve sunmak,
3. Bütün öğretmen adaylarının aktif olarak katılacağı çoklu sunum araçlarını kullanmak,
4. Öğretmen ve öğrencilerden dönütler alarak yapılan çalışma için öz-değerlendirme yapmak,
5. Hazırlanan ve sunulan etkinlikleri gösteren fotoğraflarla ve alınan dönütlerle ilgili öz-değerlendirme formuna rapor hazırlamak.

Etkinlik 4: Sınıf seviyesine ve konulara uygun performans ödevi ve proje tasarlama. Hazırlanan rubrik ile çalışmalarını değerlendirme ve sonuçları raporlaştırma.

Branş öğretmeni ile görüşerek tasarladığı bir performans ödevi ve proje olup olmadığını sorunuz varsa bunu geliştirip değerlendiriniz yoksa orijinal ve öğrenci gelişimine katkı

sağlayacak bir adet proje, bir adet de performans ödevi tasarlayınız. Süreçte öğrenci çalışmalarını destekleyip geliştiriniz ve sonucun sınıfta sunulmasını sağlayınız. Yapılan çalışmalar için hazırladığımız rubrik süreci olumlu şekilde yönlendirip değerlendirme kriterlerini öğrenciye sunacak şekilde hazırlanacaktır.

Etkinlik 6: e-okul uygulamasının işlevi ve kullanımı hakkında bilgi edinme, sınıf öğretmeniniz rehberliğinde veri girişini izleme ve sürece katkıda bulunarak edinilen önemli bilgileri rapor etme.

Bu etkinlikte, öğretmen adaylarının okullarda uygulanan e-okulu tanıma ve kullanımına ilişkin bilgileri edinmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarından e-okulla ilişkin bilgileri ve kullanımını uygulamalı olarak edinmeleri beklenmektedir. Bu etkinliği tamamlarken aşağıdaki noktaların göz önünde bulundurulması gerekmektedir;

1. e-okul neyi amaçlamaktadır?
2. e-okulun öğrenci-veli-öğretmen ve idarecilere sağlamış olduğunu imkanlar nelerdir?
3. e-okulu okul idaresi-öğretmen hangi amaçlar için kullanmaktadır?
4. e-okula öğrenci bilgisi, notlar, devam-devamsızlık, okunan kitaplar vb bilgilerin girişi nasıl yapılmaktadır?

Etkinlik 9: Farklı soru türlerini kapsayan karma bir sınav hazırlama, uygulanma ve öz-değerlendirme formunda analiz etme.

Bu etkinliğin amacı, öğretmen adaylarına belirli bir amaca uygun ölçme aracının geliştirme becerisini kazandırmaktır. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adayından çoktan seçmeli, yazılı ve karma soru çeşitlerini içeren ölçme aracı hazırlamaları beklenmektedir. Ölçme aracını geliştirirken aşağıdaki noktaların göz önünde bulundurulması gerekmektedir;

1. Hazırlanacak testin amacının belirlenmesi,
2. Hazırlanan testle ölçülmesi düşünülen öğrenme alanı-alt öğrenme alanlarının ve kazanımların belirlenmesi,
3. Testin içeriğine ilişkin belirtke tablosunun hazırlanması,
4. Belirlenen kazanımları içeren ölçme sorularının çoktan seçmeli, yazılı veya karma soru çeşitlerine uygun olarak belirlenmesi,
5. Hazırlanan testlerin öğrencilere uygulanması, sonuçlarının **test ve madde analizleri** ile analiz edilmesi ve değerlendirmelerin yapılması.

